

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Biologie

Vzdělávací obor biologie je realizován v povinném předmětu biologie a ve volitelných předmětech seminář z biologie, seminář z molekulární biologie a genetiky, antropologický seminář.

Předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět biologie vychází ze vzdělávacího oboru Biologie, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, a zahrnuje v sobě i některá témata ze vzdělávacího oboru Geologie, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, a některá témata ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, a jsou v něm realizovány všechny tematické celky průřezového tématu Environmentální výchova.

Biologie vede k odkrývání zákonitostí, jimiž se řídí přírodní procesy. Umožňuje detailněji porozumět přírodním jevům a jejich zákonitostem. Důraz je kladen na pochopení rozmanitosti a podstaty významu živých forem na naší planetě, na význam člověka v ekosystémech a na provázanost neživých a živých složek přírody. Vyučovací předmět naplňuje přirozenou lidskou zvědavost poznat a porozumět tomu, co se odehrává pod povrchem smyslově pozorovatelných, často zdánlivě nesouvisejících jevů, a jednak člověku umožňuje ovládnout různé přírodní objekty a procesy tak, aby je mohl využívat pro další výzkum i pro rozmanité praktické účely. Biologie v žácích podněcuje touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat. V rámci vyučovacího předmětu biologie je žákům naznačena provázanost jednotlivých oborů a různý náhled na charakterizaci probíhajících dějů. Důležitým prvkem je osvojení základních dovedností, především objektivní sledování experimentů, vytváření a ověření hypotéz a logické vyvození závěrů. Snahou je i terénní praktická příprava, zaměřená na metody pozorování přírody a nauku morfologie i ekologie jednotlivých druhů organizmů. Výuka biologie vede rovněž k tvůrčímu a samostatnému myšlení formou řešení úloh.

Hlavním cílem tohoto vyučovacího předmětu je naučit žáky myslet v souvislostech a umožnit jim získat správné postoje k přírodě a k jednotlivým ekosystémům osvojením základních pojmů, ekologických vztahů a významu jednotlivých druhů organizmů v přírodě.

Časové a organizační vymezení

Předmět biologie je řazen jako povinný předmět ve všech třech zaměřeních do čtyř ročníků, ovšem s různou hodinovou dotací vymezenou konkrétním učebním plánem. Ve třetím a čtvrtém ročníku budou žákům nabídnuty jednoleté volitelné předměty v rozsahu dvou hodin týdně, jejichž náplň souvisí se vzdělávací oblastí Člověk a příroda (Biologie). Výuka probíhá ve třídách. Na laboratorní cvičení, která probíhají v biologické laboratoři, jsou všechny třídy rozděleny na tři skupiny. Výuka může být doplněna ročníkovými pracemi, odbornými exkurzemi, odbornými dny, tematickými studijními cestami a v přírodovědném zaměření ve 2. ročníku přírodovědným kurzem.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji

Kompetence k učení:

- učitel žáka vede k efektivnímu studiu a orientování se v odborné literatuře
- učitel žáka vede k třídění získaných informací a k jejich vzájemnému propojení v souvislosti
- učitel žáka vede ke tvořivému zpracování získaných informací
- učitel žáka vede k samostatnému pozorování experimentů a k jejich kritickému zhodnocení
- učitel žáka vede k samostatnému řešení problémů
- učitel žáka vede k hledání originálních způsobů řešení
- učitel žáka vede k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické, počítačové)

Kompetence k řešení problémů:

- učitel žáka vede k rozpoznání problému
- učitel žáka vede k analýze problému
- učitel žáka vede k vyhledání vhodných informací vedoucích k řešení problému
- učitel žáka vede k využívání dostupných technologií (počítač) při získávání potřebných informací
- učitel žáka vede k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního způsobu řešení
- učitel žáka vede k hledání kontrolních mechanismů, s jejichž pomocí usuzuje na správnost závěrů řešení
- učitel žáka vede k praktickému ověření řešeného problému

Kompetence komunikativní:

- učitel žáka vede ke správnému formulování odborných dotazů
- učitel žáka vede k formálně správnému odbornému vyjadřování při písemném i mluveném projevu
- učitel žáka vede k vyslechnutí jiného názoru a k obhájení svého tvrzení
- učitel žáka vede k práci s názornými obrázky a schémata
- učitel žáka vede k práci ve skupině
- učitel žáka vede k správnému používání symboliky

Kompetence sociální a personální:

- učitel žáka vede k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině
- učitel žáka vede k vytváření pravidel práce ve skupině
- učitel žáka vede k vytváření příjemné atmosféry v pracovní skupině
- učitel žáka vede k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi čímž přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské:

- učitel žáka vede k respektování názorů spolužáků a učitele, k tolerování schopností ostatních žáků
- učitel žáka vede k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- učitel žáka vede k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- učitel žáka vede k poskytování účinné pomoci podle svých možností
- učitel žáka vede k zodpovědnému chování v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učitel žáka vede k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- učitel žáka vede k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- učitel žáka vede k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence k podnikavosti:

- učitel žáka vede k zapojení do předmětových olympiád a soutěží, čímž je mu umožněno srovnání v konkurenci s jeho vrstevníky
- učitel žáka vede k dodržování vymezených pravidel
- učitel žáka vede k plnění svých povinností a závazků
- učitel žáka vede k adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učitel žáka vede k přistupování k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů a z hlediska ochrany ekosystémů a životního prostředí
- učitel žáka vede k využívání vědomostí a dovedností získávaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje v souvislosti s budoucím profesním zaměřením

Výstupy ŠVP	Učivo téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
1. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> používá správně základní ekologické pojmy objasňuje základní ekologické vztahy 	<p>EKOLOGIE</p> <p>Základní ekologické pojmy</p> <p>Podmínky života</p> <p>Biosféra a její členění</p>	<p>Druh, populace, společenstvo, ekosystém, biom, biosféra, speciace, extinkce, konkurence, predace, dekompozice, parazitismus, mutualismus.</p> <p>Abiotické faktory (světlo, teplo, vzduch, voda, půda), životní prostor (ekologická nika, biotop, lokalita).</p> <p>Společenstvo, biomy, vegetační zóny. Toky látek a energie ekosystémech. Přírodní a přirozené ekosystémy. Umělé ekosystémy. Produktivita ekosystémů. Ukázky některých ekosystémů (moře, rybník, řeka, mokřady, les, louka). Biogeochemické cykly. Ostrovní ekologie.</p>	<i>Environmentální výchova</i>
<ul style="list-style-type: none"> porovná vztahy člověka a životního prostředí v průběhu staletí pojmenuje globální problémy lidstva a naznačí možná řešení orientuje se v problematice ekologických katastrof a naznačí možná řešení je schopen jednat při mimořádných událostech jako jsou živelní pohromy, únik nebezpečných látek do životního prostředí 	<p>OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ</p> <p>Historický vývoj vztahů člověka a prostředí</p> <p>Globální problémy lidstva</p> <p>Ekologické katastrofy</p> <p>Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události</p> <p>Živelní pohromy</p> <p>Únik nebezpečných látek do životního prostředí</p>	<p>Porovnání vztahů člověka v pravěku, starověku, středověku a novověku.</p> <p>Analýza globálních problémů lidstva.</p> <p>Informují média pravdivě o ekologických katastrofách?</p> <p>Pravidla chování při hrozbě a vzniku mimořádné události. Následné řešení následků.</p> <p>Pravidla chování při živelních pohromách. Následné řešení následků.</p> <p>Pravidla chování na území zatíženého škodlivými látkami. Možné řešení následků.</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • je schopen vyjmenovat hlavní faktory a zdroje znečištění (ovzduší, voda, půda) a uvede možná řešení nápravy • orientuje se v problematice odpadů • je schopen diskutovat na téma poškozování lesů a zatížení krajiny hlukem a uvádí možná řešení <ul style="list-style-type: none"> • má přehled o světové síti chráněných území • má přehled o institucích, programech a úmluvách týkajících se ochrany životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • je schopen vyhledat s využitím možných informačních zdrojů chráněné druhy organismů a pohovořit na téma ochrany druhů a biodiverzity <ul style="list-style-type: none"> • je schopen diskutovat na téma ekologické 	<p>Problémy životního prostředí a jejich řešení – ovzduší, voda, půda, odpady, poškození lesů, hluk</p> <p>Ochrana přírody v ČR a ve světě. Síť chráněných území</p> <p>Instituce zabývající se ochranou přírody</p> <p>Světové programy a úmluvy v oblasti životního prostředí</p> <p>Ochrana biodiverzity</p> <p>Ochrana druhů</p> <p>Ekologické hospodaření</p>	<p>Ovzduší</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavní znečišťující faktory, emise, imise, smog, plynné a pevné emise, radioaktivita. Zdroje znečištění ovzduší a možnosti řešení. <p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavní znečišťující faktory. Zdroje znečištění vody a možnosti řešení. Změny vodního režimu krajiny. <p>Půda</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavní znečišťující faktory. Zdroje znečištění půdy a možnosti řešení. Eroze a zhutňování půd. <p>Odpady</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozdělení, třídění, recyklace, skládkování. <p>Poškozování lesů</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevhodné hospodaření, nadměrná těžba, poškození chemickými látkami. Možnosti řešení problémů. <p>Hluk</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatížení krajiny, možnosti řešení. <p>Světová síť chráněných území z jednotlivých kontinentů. Chráněná území v ČR a v Praze.</p> <p>IUCN, WWF, UNEP, UNESCO</p> <p>WCS, M&B, Světová charta na ochranu přírody, Ramsarská úmluva, CITES, Agenda 21.</p> <p>Ochrana biologické rozmanitosti.</p> <p>Příklady ohrožených rostlin a živočichů. Ohrožené organismy v ČR. Příklady chráněných druhů. Introdukce a reintrodukce druhů.</p> <p>Globální ekologická politika. Ekologické zemědělství, ekologicky šetrný výrobek..</p>	
---	---	---	--

hospodaření			
<ul style="list-style-type: none"> odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci 	<p>OBECNÁ BIOLOGIE Vznik a vývoj živých soustav; evoluce.</p> <p>Buňka – stavba a funkce</p>	<p>Vznik života na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> různé hypotézy. Mikroevoluce I. a makroevoluce I. <p>Stavba a funkce prokaryotní a eukaryotní buňky. Membránové a nemembránové organely. Dělení buněčných jader a buněk. Diferenciací buněk.. Porovnání buněk rostlin, hub a živočichů.</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby zhodnotí pozitivní a negativní význam virů 	<p>BIOLOGIE VIRŮ Stavba a funkce virů</p>	<p>Stavba a rozmnožování virů. Virová onemocnění a metody jejich léčby. Očkování. Epidemie. Využití a význam virů.</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby 	<p>BIOLOGIE BAKTERIÍ Stavba a funkce bakterií</p>	<p>Stavba a rozmnožování bakterií. Patogenní bakterie, bakteriální onemocnění a metody jejich léčby. Využití a význam bakterií.</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska 	<p>BIOLOGIE PROTIST Stavba a funkce protist</p>	<p>Stavba a rozmnožování protist. Původci onemocnění a metody léčby onemocnění. Využití a význam. Významní zástupci.</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků 	<p>BIOLOGIE HUB Stavba a funkce hub</p>	<p>Stavba a rozmnožování hub (Chytridiomycetes, Zygomycetes, Ascomycetes, Basidiomycetes). Onemocnění způsobená houbami a metody jejich léčby. Hospodářský a ekologický význam</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	Stavba a funkce lišejníků	hub.Významní zástupci. Stavba a rozmnožování lišejníků. Ekologický význam a významní zástupci.	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů 	BIOLOGIE ROSTLIN Anatomie a morfologie rostlin	Rostlinná pletiva dělivá a trvalá (vodivá, krycí, základní). Stavba, funkce a hospodářský význam vegetativních orgánů rostlin.	<i>Environmentální výchova</i> <i>Výchova ke zdraví</i>
2. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany 	BIOLOGIE ROSTLIN Morfologie rostlin Fyziologie rostlin Systém a evoluce rostlin Rostliny a prostředí	Stavba, funkce a hospodářský význam generativních orgánů rostlin. Vodní režim rostlin. Minerální výživa rostlin. Ontogeneze rostlin a její ovlivňování vnějšími i vnitřními faktory. Pohyby rostlin. Vegetativní, pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin. Charakteristika vybraných taxonů říše Archaeplastida (rostliny). Významní zástupci, hospodářský a ekologický význam. Ohrožené druhy. <ul style="list-style-type: none"> • červené řasy • zelené řasy • mechorosty • kaprad'orosty • semenné rostliny 	<i>Environmentální výchova</i> <i>Výchova ke zdraví</i>

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Anatomie a morfologie živočichů</p> <p>Fyziologie živočichů</p> <p>Systém a evoluce živočichů Živočiškové a prostředí</p>	<p>Klasifikace, stavba a funkce živočišných tkání.</p> <p>Embryologie – diferenciace buněk. Zárodečné listy. Rozmnožování a vývoj živočichů. Stavba, funkce a fylogenetický vývoj orgánových soustav živočichů.</p> <p>Charakteristika vybraných taxonů říše Opisthokonta (živočiškové). Významní zástupci, hospodářský a ekologický význam. Ohrožené druhy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • houbovci • žahavci • ploštěnci • měkkýši • kroužkovci • hlísti • členovci • ostnokožci • strunatci <ul style="list-style-type: none"> - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p>
3. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci 	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>Systém a evoluce živočichů Živočiškové a prostředí</p>	<p>Charakteristika vybraných taxonů říše Opisthokonta (živočiškové). Významní zástupci, hospodářský a ekologický význam. Ohrožené druhy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • strunatci <ul style="list-style-type: none"> - plazi - ptáci - savci 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany • charakterizuje základní typy chování živočichů 	Etologie	Hlavní složky chování zvířat. Reflex, vrozené vzorce. Učení. Agrese.	
<ul style="list-style-type: none"> • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>Opěrná a pohybová soustava</p> <p>Soustavy látkové přeměny. Zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese</p> <p>Soustavy regulační</p> <p>Soustavy rozmnožovací.</p> <p>Hygiena pohlavního styku, hygiena</p>	<p>Opěrná soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, růst, vývoj, spojení a onemocnění kostí, kostra. <p>Pohybová soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce jednotlivých typů svaloviny, svalovina člověka. Onemocnění pohybového aparátu. <p>Oběhová soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce a onemocnění cévní a mízní soustavy. Složení a funkce krve, imunitní systém. <p>Dýchací soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce a onemocnění. <p>Trávicí soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce a onemocnění. Metabolismus. <p>Vylučovací soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce a onemocnění. <p>Kožní soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce a onemocnění. <p>Nervová soustava člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce a onemocnění. <p>Smyslové orgány člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasifikace, stavba, funkce, onemocnění. 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování <ul style="list-style-type: none"> • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení • rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>v těhotenství.</p> <p>Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci</p> <p>Změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů</p> <p>Péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami</p> <p>Metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty</p> <p>Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy</p> <p>Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství</p> <p>První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel</p>		
4. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy 	<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA Soustavy regulační</p>	<p>Hormonální soustava člověka</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p>

<p>probíhajícími v lidském těle</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování <ul style="list-style-type: none"> • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení • rozhodne, jak se odpovědně chovat při 	<p>Soustavy rozmnožovací.</p> <p>Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství.</p> <p>Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci</p> <p>Změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů</p> <p>Péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami</p> <p>Metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty</p> <p>Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy</p> <p>Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství</p> <p>První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce a onemocnění jednotlivých endokrinních žláz. <p>Rozmnožovací soustava muže</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce, vývoj a onemocnění. <p>Rozmnožovací soustava ženy</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba, funkce, vývoj a onemocnění. <p>Ontogenetický vývoj člověka. Asistovaná reprodukce. Umělé přerušení těhotenství. Porod. Zdraví člověka. Zdravý životní styl. Návykové látky. Civilizační choroby.</p> <p>Pravidla první pomoci při úrazech a poranění při hromadném zasažení obyvatelstva. Řešení náhlých zdravotních příhod.</p>	<p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p><i>Mediaální výchova</i></p>
---	--	---	---

<p>konkrétní mimořádné události prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi 	<p>GENETIKA Molekulární a buněčné základy dědičnosti</p> <p>Dědičnost a proměnlivost</p> <p>Genetika člověka</p> <p>Genetika populací</p> <p>Evoluční biologie II.</p>	<p>Stavba a funkce DNA a RNA. Replikace, transkripce, translace. Enzymy, genová regulace. DNA manipulace. Mitóza, meióza.</p> <p>Mendelovská genetik. Vazba genů. Pohlaví a dědičnost. Mutace.</p> <p>Genealogie, výzkum dvojčat. Prenatální diagnostika.</p> <p>Genetické zákonitosti v populacích. Makroevoluce II, Mikroevoluce II.</p>	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p>